

DADES GENERALS DE L'ASSIGNATURA

NOM: SUPERVISIÓ DEL TREBALL SOCIAL
CODI: 622016
ENSENYAMENT: TREBALL SOCIAL
CURS ACADÈMIC: 2009-2010
TIPUS D'ASSIGNATURA: TRONCAL
IMPARTICIÓ: PRIMER SEMESTRE
GRUP:
CRÈDITS TOTALS: 6,5 **CR. TEÒRICS:** 2 **CR. PRÀCTICS:** 4,5
LLENGUA:

DEPARTAMENT: TREBALL SOCIAL i SERVEIS SOCIALS

PROFESSORAT: Marta-Emma Escudero Torras, Josefina Fernández Barrera, Marcia Irazabal Giménez, Francisco Martinez Zambrano, Neus Martorell, Virginia Matulic Domandzic, Anna Novellas Aguirre de Carcer, Belen Parra Ramajo, Núria Prat Bau , Elisenda Piquè de Viu, Adela Boixados, Mercè Rico

INTRODUCCIÓ

La Supervisió és una assignatura semestral i d'assistència obligatòria que s'imparteix simultàniament a la realització del Practicum d'intervenció. Es realitza a partir d'una sessió abans de l'inici de les pràctiques el mes de juliol i finalitza més enllà del calendari lectiu durant tot el mes de gener.

Existeixen diferents modalitats en la realització de les supervisions quan les pràctiques es duen a terme en d'altres Universitats de l'Estat Espanyol (SICUE), Europa o Amèrica Llatina.

La supervisió es realitza a partir d'un espai format per un grup de 15 estudiants i un/a professor/a supervisor/a. Es tracta d'incidir en la construcció mental que l'alumna fa, per tal que la seva experiència sigui el màxim de significativa , enriquidora i ajustada possible.

PREREQUISITS PER CURSAR L'ASSIGNATURA

Per poder cursar aquesta assignatura, cal tenir aprovades prèviament les assignatures Treball Social Individual i Familiar i Treball Social Comunitari . A més cal matricular-se simultàniament del Practicum d'intervenció, ambdues són assignatures complementaries .

OBJECTIUS D'APRENTATGE DE L'ASSIGNATURA

La supervisió té com a fins generals oferir un espai d'anàlisi, reflexió, i acompanyament de l'estudiant per al desenvolupament de les competències pròpies del saber, saber fer i saber estar professionals a través de la reflexió i debat en grup de les experiències viscudes a les pràctiques i dels seus referents teòrics.

- 1.- Consolidar els coneixements adquirits al llarg de la carrera i també adquirir-ne de nous.
- 2.- Relacionar teoria i pràctica per a construir i revisar permanentment el seu marc conceptual.
- 3.- Aplicar les metodologies, tècniques i instruments pròpies del treball social.
- 4.- Revisar els seus propis valors i actituds i aplicar els principis deontològics a la seva intervenció.
- 5.- Adquirir la seva identitat professional.
- 6.- Desenvolupar aptituds relacionals.

BLOCS TEMÀTICS O CONTINGUTS

Cada un d'aquests blocs es correspon a un objectiu d'aprenentatge de l'assignatura.

BLOC 1.- Coneixements previs i adquisició de nous:

- 1.- Identificació i aplicació dels coneixements previs i experiències personals a les situacions pràctiques.
- 2.- Contextualització de la pràctica professional: Coneixement de la institució, àrea territorial, àmbit i política.
- 3.- Coneixement de les funcions del Treballador social

BLOC 2.- Relació teoria-pràctica:

- 4.- Comprensió de les situacions socials utilitzant els continguts teòrics previs i nous.
- 5.- Confrontació teòrico-pràctica: Flexibilització de les classificacions; equilibri entre la teoria i la pràctica.
- 6.- Sistematització de la pràctica per després analitzar-la teòricament

BLOC 3.- Metodologies, tècniques i instruments:

Aquest contingut inclou una integració dels diferents nivells d'intervenció : individual i familiar, de grup i comunitari.

7.- Tècnica de l'entrevista

8.- Estudi

9.- Diagnòstic social

10.- Disseny pla d'intervenció

11.- Intervenció

12.- Avaluació

13.- Registre i documentació.

14.- Derivació, coordinació, i treball en xarxa entre serveis i/o professionals.

15.- Treball en equip

16.- Projecte

BLOC 4.- Identitat professional

17.- Rols i funcions del treballador social. Construcció de la identitat professional a partir d'elements interns i externs. Diferenciació i elements comuns amb altres professionals de l'equip.

BLOC 5.- Ètica i valors

18.- Valors i principis personals.

19.- Valors i principis del treball social : codi deontològic.

20.- Dilemes ètics i presa de decisions.

BLOC 6.- Àrea relacional

21.- Escolta activa

22.- Empatia

23.- Assertivitat

24.- Implicació

25.- Llenguatge professional

26. - Cooperació

METODOLOGIA I ORGANITZACIÓ GENERAL DE L'ASSIGNATURA

La supervisió es realitza a partir d'un procés **grupal** en el que es destaquen tres tipus de sessions: La inicial, les de seguiment i la sessió final.

La primera sessió: Aquesta sessió és molt important ja que serà la referent de totes les sessions següents. La seva funció principal és clarificar el perquè es realitza la supervisió, donar la possibilitat d'expressar les expectatives que es tenen sobre aquest espai, definir els objectius, i marcar un pla de treball. També es clarifica el context normatiu en el que es desenvoluparà. En aquesta primera sessió es realitza el "contracte" de supervisió i es prenen els acords per al seu desenvolupament.

Les sessions de seguiment.- Una vegada realitzades les sessions més constituents, el procés de supervisió es va desenvolupant de forma àgil i dinàmica, el que no vol dir que no es puguin plantejar conflictes. El mitjà utilitzat per excel·lència és el lingüístic i seguint a Habermas (2001), es donen contínues argumentacions en que els participants tematitzen les pretensions de validesa que s'aporten a les sessions i que es posen en dubte tractant d'exercir-les o de recusar-les amb arguments. L'argumentació conté raons que estan connectades de forma sistemàtica amb la pretensió de validesa de la manifestació o emissió problematitzades. Les manifestacions que es fan en les sessions comporten la disponibilitat d'exposar-se a la crítica i en cas necessari, a participar formalment en les argumentacions. Es donen processos de reflexió en acció que implica detenir-se a pensar, i són els que han de compartir-se entre els participants en l'espai de supervisió.

En aquestes sessions els estudiants comparteixen totes les seves experiències, els seus treballs i qualsevol tema teòric o pràctic que es consideri d'interès per el grup en general.

Las sessions finals i d'avaluació.- L'avaluació es quelcom intrínsec a la supervisió, en conseqüència poden plantejar-se espais d'avaluació de forma continuada. No obstant, es reserven dos espais específics per avaluar el grup i la supervisió en general: un a la meitat del període (a situar aproximadament al vell mig de les sessions) i un altre a realitzar en la darrera sessió de supervisió. En el grup, l'avaluació té diverses vessants: 1. L'avaluació del grup com a tal grup i de com s'han acomplert els objectius, el tipus de clima, com s'ha treballat, com s'han complert els compromisos, com s'ha donat el procés grupal, fenòmens que han aparegut. 2. L'avaluació del treball aportat per cadascú i el nivell de participació. 3. L'avaluació de la supervisora. Aquestes avaluacions no tenen una traducció directament acadèmica ja que l'avaluació final es realitza amb cada estudiant individualment, però serveixen per valorar el

procés que s'ha seguit i quin ha estat l'impacte que ha produït en el grup i a cadascú.

En les darreres sessions, es treballen els dubtes que apareixen per a l'elaboració del treball final de les pràctiques i de la supervisió. També es tracta com es tancarà el procés i es deixa espai pel dol que implica deixar el grup, les pràctiques i la preocupació que provoca la proximitat de finalitzar els estudis i haver de començar a cercar treball.

A més de l'espai grupal també es realitzen com a mínim tres trobades **individuals** amb l'estudiant per fer el seguiment dels aprenentatges, contrastar el que es va aprenent i resoldre dubtes. Aquesta assignatura està vinculada al **Pla d'acció tutorial** de manera que el professor/supervisor és a la vegada el tutor de l'estudiant que l'acompanyarà fins que acabi la carrera.

S'utilitza com a suport de continuïtat entre les sessions grupals i individuals el dossier electrònic per enviar tot el material que es realitza durant la setmana.

AVALUACIÓ ACREDITATIVA DELS APRENTATGES

Criteris d'avaluació i qualificació

Es valorarà el nivell assolit en cadascun dels blocs temàtics en base a uns criteris més acurats que es faran públics en el dossier electrònic de l'assignatura.

Evidències	Dates	Moments avaluació	Agents implicats	Lloc
I.- Pla de pràctiques	Setembre	Avaluació inicial	Professor/a supervisor/a-estudiant	Universitat
II.- Fitxa institucional	Setembre			
III.- Coneixement centre de pràctiques	3 novembre	Avaluació intermèdia de l'estudiant i del grup	Professor/a supervisor/a-estudiant	Universitat
IV .- Altres documents presentats a la supervisió	Octubre a gener			
V.-Memòria de supervisió: síntesi aprenentatge de l'estudiant .	26 Gener	Avaluació final	Professor/a supervisor/a-estudiant	Universitat

- Acolliment a avaluació única

És una assignatura que, en estar vinculada totalment a la realització de les pràctiques d'intervenció i la participació en el grup de supervisió no pot acollir-se a l'avaluació única.

FONTS D'INFORMACIÓ BÀSICA

Bibliografia bàsica

Amb coherència amb l'objectiu de l'assignatura d'integrar teoria i pràctica cal remetre's a la bibliografia suggerida i treballada des de totes les assignatures cursades fins el moment. Es relaciona exclusivament aquella bibliografia específica sobre supervisió:

Fernández i Barrera, Josefina, *La supervisión en el Trabajo Social*, Ed. Paidós Ibérica, Barcelona, 1997.

Hawkins, Peter y Robin Shoet, *Supervision in the helping professions*, Open University Press, 1989, segunda reimpresión 1990.

Hernández Arístu, Jesús, (compilador), *La supervisión. Un sistema de asesoramiento y orientación para la formación y el trabajo*, Valencia, Ed. Nau llibres, 2002.

Kisnerman, Natalio, *Reunión de conjurados (Conversaciones sobre supervisión)*, Buenos Aires, Editorial Lumen-Humanitas, 1999.

Porcel, Amparo y Carmen Vazquez, *La supervisión espacio de aprendizaje significativo instrumento para la gestión*, Zaragoza, Ed. Certeza, 1995.

Sheriff, Teresa y Eddy Sánchez, *Supervisión en Trabajo Social*, Buenos Aires, Ed. ECRO, 1973.

Bibliografia específica.

Aconsellada pel professor/a a l'inici del curs i en el transcurs d'aquest.